

Mashhad University of
Medical Sciences

Navid No

Journal homepage: <https://nmj.mums.ac.ir/>

کتابخانه دیجیتال دانشگاه کرمشاه
معاونت پژوهش و فناوری
دانشگاه علوم پزشکی کرمشاه

Letter to the Editor

Nursing Globalization: Opportunities and Implications

Roohangiz Shirvani¹ , Javad Askarpour² , Hossein Omrani² , Mahboobeh Moradi³ , Farzaneh Taghee^{4*}

1. PhD student in nursing, School of Nursing, Aja University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2. Master's degree student in Community Health Nursing, Razi School of Nursing and Midwifery, Kerman University of Medical Sciences, Iran

3. PhD student in nursing, School of Nursing, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

4. PhD student in nursing, Department of Pediatric Nursing, School of Nursing, AJA University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Corresponding author: ftaghaee@ajaums.ac.ir

Received: 31 December 2025; Revised: 21 June 2026; Accepted: 04 August 2026

Abstract

Among the numerous challenges faced by healthcare systems, the globalization of health services is one of the most important and complex issues that can influence the well-being of communities. The urgent problems of the 21st century require nurses to adopt a global perspective on health. Nursing science must also be capable of addressing new and emerging diseases, reducing traditional boundaries within the nursing system, and bringing healthcare practices around the world closer together. Since globalization is inevitable, it can be viewed as an opportunity for the advancement of the nursing profession. Therefore, managers and experts in this field should be encouraged to participate more actively in policy-making related to the globalization of nursing.

Keywords

Globalization, Nursing Profession, Opportunities, Implications

Cite this article as: Shirvani R, Askarpour J, Omrani H, Moradi M, Taghee F. Nursing Globalization: Opportunities and Implications. Navid No, 2026; 29 (98): 1-5. <https://doi.org/10.22038/nmj.2026.93984.1537>.

E-ISSN: 2645-5927 / P-ISSN: 2645-5919

Copyright: © 2026 by the author.

Open Access: This is an open access article under the CC BY license

(<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Publisher's Note: Mashhad University of Medical Sciences remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Mashhad University of
Medical Sciences

نوید نو

Navid No

Journal homepage: <https://nnj.mums.ac.ir/>

کمرشاه دانشگاه علوم پزشکی
معاونت پژوهش و فناوری

نامه به سردبیر

جهانی شدن حرفه پرستاری: فرصت ها و پیامدها

روح انگیز شیروانی^۱، جواد عسکریپور^۲، حسین عمرانی^۳، محبوبه مرادی^۴، فرزانه تقی^{۴*}

۱. دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری، دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه، دانشکده پرستاری و مامایی رازی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ایران
۳. دانشجوی دکترای تخصصی پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران
۴. دانشجوی دکترای تخصصی پرستاری، گروه پرستاری کودکان، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران

پست الکترونیک نویسنده مسئول: ftaghaee@ajums.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۰/۱۰، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۳/۳۱، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۵/۱۳

چکیده

در میان چالش های بی شمار نظام های بهداشتی، جهانی شدن خدمات سلامت یکی از مهم ترین و پیچیده ترین مسائلی است که می تواند بر سلامت جوامع تأثیرگذار باشد. فوریت مشکلات قرن ۲۱ ایجاب می کند که پرستاران به یک دیدگاهی جهانی در مورد سلامت دست یابند. همچنین علوم پرستاری باید توانایی مواجهه با بیماری های جدید و نوظهور را داشته باشند، مرزها سنتی سیستم پرستاری را کمرنگ کند و مراقبت های بهداشتی و سلامت را در سراسر جهان به یکدیگر نزدیکتر سازد. با توجه به اینکه جهانی شدن فرایندی اجتناب ناپذیری است، می توان آن را فرصتی برای رشد و توسعه حرفه پرستاری دانست و مدیران و متخصصان این حوزه را به مشارکت فعال تر در سیاست گذاری های مرتبط با جهانی شدن تشویق کرد.

کلمات کلیدی

جهانی شدن، حرفه پرستاری، فرصت ها، پیامدها

سردبیر محترم

نظام سلامت به طور مستمر در حال تحول بوده و جهت ارائه خدمات بهتر ناگزیر به پاسخگویی به چالش‌های نوظهور است. در میان این چالش‌ها، جهانی شدن خدمات سلامت یکی از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین مسائل امروز است. جهانی شدن، پدیده‌ی نوظهوری نیست و فرایندی است که همگام با افزایش آگاهی انسان نسبت به خود و محیط از آغاز تاریخ وجود داشته و می‌توان آن را به صورت ادغام اقتصادها از راه بازارهای میان مرزها معنا کرد. برخلاف آن چه عموماً تصور می‌شود، جهانی شدن، صرفاً پدیده‌ای اقتصادی نیست و به دلیل گسترش ارتباطات، حذف مرزهای تجاری و تبادل فرهنگی، بر تمام جنبه‌های زندگی انسان از جمله سلامت اثر می‌گذارد. این پدیده می‌تواند از طریق انتقال فرامرزی بیماری‌های عفونی، گسترش محصولات زیان‌آور یا تغییرات فرهنگی بر سلامت اثر منفی بگذارد، اما در مقابل با ارتقای خدمات درمانی، افزایش دسترسی به فناوری‌ها، تجهیزات و نیروی متخصص، سطح سلامت جوامع را نیز بالا می‌برد (۱،۲).

جهانی شدن خدمات سلامت، به عنوان یکی از پیچیده‌ترین چالش‌های معاصر، ابعاد گوناگونی از جمله نظام‌های درمانی را تحت تأثیر قرار داده است (۱). حرفه پرستاری به عنوان یکی از حرفه‌های مرتبط با سیستم بهداشتی و درمانی تأثیر بسیاری از جهانی شدن می‌پذیرد. آموزش، خدمات و نقش حرفه‌ای پرستاران همگی تحت تأثیر این روند قرار گرفته‌اند (۳). فوریت مشکلات ایجاد شده در قرن ۲۱ ایجاب می‌کند که پرستاران، به عنوان بزرگترین گروه کارکنان مراقبت‌های بهداشتی، برای پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه دیدگاهی جهانی داشته (۴)، با بیماری‌های نوظهور آشنا باشند و یک دانش گسترده، برای غنی‌سازی تجارب مراقبتی خود و استفاده از فناوری‌های نوین جهت هدایت و ایجاد راه حل‌های مناسب در ارائه مراقبت ایمن و با کیفیت، توسعه شایستگی فرهنگی جهت انجام مراقبت مؤثر از بیماران با پیشینه‌های مختلف را داشته باشند (۳). علوم پرستاری باید بیماری‌های جدید عفونی و نوظهور را پوشش دهد،

پرستاران از ماهیت بیماری‌ها و مشکلات بهداشتی جهانی مطلع و با بهره‌مندی از تجارب بین فرهنگی تمرکز بر ارائه مراقبت پرستاری بین‌المللی داشته باشند (۴). حرفه پرستاری برای مقابله با تفاوت‌های فرهنگی و توانایی ایجاد پل بین مرزهای مختلف زندگی انسان در گستره جهانی به جهانی شدن و ارتقاء دانش خود حوزه چند فرهنگی نیاز دارد (۵). تحقیق، آموزش و عمل در پرستاری باید پاسخگوی تغییرات اجتماعی امروزه باشد، مراقبت‌های پرستاری نه تنها بر ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی بلکه باید بر سلامت معنوی جامعه نیز متمرکز باشد که این مهم تنها با جهانی شدن حرفه پرستاری تحقق خواهد یافت (۳).

جهانی شدن، با وجود چالش‌های احتمالی، فرصت‌های بی‌شماری را برای ارتقای حرفه پرستاری، گسترش دامنه فعالیت، بهبود کیفیت آموزش و خدمات و افزایش نقش بین‌المللی پرستاران فراهم می‌آورد (۶). جهانی شدن، مرزهای سنتی سیستم‌های مراقبت بهداشتی پرستاری را کم‌رنگ و تعدیل نموده و به همگرایی سیستم‌ها، ساختارها و فرآیندهای پرستاری در سطح بین‌المللی منجر شده و نزدیک شدن استانداردهای پرستاری در سراسر دنیا، گسترش قلمرو حرفه‌ای پرستاران و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در مراکز آموزشی، کلینیک‌های تخصصی، مراقبت خانگی و حوزه‌های پژوهشی را به ارمغان می‌آورد (۵). این امر ادغام مراقبت‌های بهداشتی را ایجاد و موجب پذیرش گسترده‌تر استانداردهای بین‌المللی پرستاری، پروتکل‌های مراقبت‌های بهداشتی و به‌کارگیری فرآیند پرستاری، تشخیص‌های پرستاری و برنامه‌ریزی درمانی مشابه در کشورهای مختلف گردیده است. این همگرایی، مراقبت‌های بهداشتی را در سراسر جهان به سمت یکپارچگی هدایت می‌کند و منجر به شبیه‌تر شدن مراقبت‌های بهداشتی در سراسر جهان می‌گردد (۵،۶). از نتایج دیگر جهانی‌شدن می‌توان به تبادل علمی گسترده‌تر و توسعه آموزش‌های بین‌المللی اشاره کرد (۶). توسعه آموزش و حرفه‌ای شدن با

امکان سفر و مهاجرت پرستاران برای آموزش و ارتقای حرفه‌ای، افزایش استقلال حرفه‌ای و بهبود تصویر اجتماعی، از پیامدهای مثبت دیگر جهانی شدن است (۷). از دیگر پیامدهای ملموس جهانی شدن، گسترش چشمگیر قلمرو حرفه‌ای پرستاران است. امروزه پرستاران علاوه بر محیط‌های سنتی بیمارستانی و بخش خصوصی، در کلینیک‌های سرپایی، مراکز آموزشی بهداشت و سلامت، مدارس، مطب‌های پزشکان، مراکز تخصصی (مانند مراقبت از نوزاد و بارداری، مراکز توانبخشی)، واحدهای بیماری‌های خاص، دفاتر بیمه و مراکز دانشگاهی و پژوهشی نیز ایفای نقش می‌کنند. این تنوع شغلی، نشان‌دهنده افزایش اهمیت و گستردگی مسئولیت‌های پرستاری در جامعه مدرن است (۶). جهانی شدن محرکی برای ایجاد و گسترش تخصص‌های نوین در حوزه پرستاری بوده است. آنچه در دنیای امروز برای ما آشکار است و از دیگر اثرات جهانی شدن است ایجاد و گسترش تخصص‌های پرستاری از جمله تحصیلات عالی در پرستاری است که منجر به ارائه خدمات تخصصی و با ارزش افزوده بالا شده و حرفه‌ای شدن پرستاری را تقویت کرده است (۷، ۶، ۵). فناوری ارتباطات و اطلاعات نقشی حیاتی در جهانی شدن پرستاری ایفا کرده است. این فناوری‌ها منجر به بهبود دسترسی به منابع بهداشتی، گسترش ارتباطات بین حرفه‌ای، تسهیل روابط بیمار و پرستار و افزایش آگاهی بیماران شده‌اند. دیدگاه سازمان بهداشت جهانی نیز بر دسترسی سریع و جهانی به مراقبت‌ها، فناوری‌های جدید و دانش از طریق جهانی شدن تأکید دارد. پیشرفت در آموزش پرستاری از راه دور، آموزش پزشکی از راه دور و حرکت به سمت پرونده الکترونیک سلامت، از جمله دستاوردهای این روند محسوب می‌شوند (۶). تمرکز بر سلامت معنوی جامعه، در کنار ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی، تنها با جهانی شدن و ارتقای همه جانبه حرفه پرستاری قابل تحقق است که این روند نیازمند اتخاذ رویکردی فرصت‌محور برای بهره‌برداری حداکثری از پتانسیل‌های آن در جهت توسعه پایدار حرفه پرستاری می‌باشد (۷، ۵).

در ایران روند جهانی شدن در حال پیشرفت است اما با موانعی در حیطه آموزش پرستاری، کمبود نیروی پرستاری، کمبود هیئت علمی متخصص در حوزه‌های نوین (پرستاری خانواده، سالمندی، مراقبت‌های ویژه پیشرفته، پرستاری دیجیتال)، پژوهش و مشارکت جهانی، کمبود تعاملات علمی بین المللی، محدودیت فرصت‌های تبادل آموزشی روبه‌روست (۸، ۹). برای مقابله با این موانع و بهره‌برداری از فرصت‌های جهانی شدن راهکارهای مفیدی از جمله ارتقای آموزش با بازنگری کوریکولوم براساس استانداردهای بین المللی، ایجاد و توسعه مسیرهای شغلی بین‌المللی، دیجیتال‌سازی خدمات پرستاری از جمله پرستاری از راه دور و استفاده از هوش مصنوعی در آموزش بالینی، تقویت پژوهش و انتشار بین‌المللی، فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی، استانداردسازی حرفه و بهبود استانداردهای حرفه‌ای برای همسویی با روندهای جهانی، وجود دارد، که می‌تواند در این زمینه موثر باشد (۶، ۵، ۲). جهانی شدن، به عنوان یک پدیده اجتناب‌ناپذیر، تأثیرات مثبت متعددی بر حرفه پرستاری داشته و فرصت‌های نوینی را در ابعاد گوناگون آن فراهم آورده است. با این حال جهانی شدن حرفه پرستاری را باید به عنوان یک فرصت راهبردی نه تهدید، برای رشد و توسعه این حرفه تلقی نمود و مدیران و سیاست‌گذاران حوزه پرستاری تشویق شوند با اتخاذ بینشی مثبت و فعالانه، در راستای بهره‌برداری از این فرصت‌ها و تدوین سیاست‌های همسو با روند جهانی شدن گام بردارند.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که در این مقاله هیچ گونه تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از زحمات تمامی افرادی که با ارائه نظرات ارزشمند خود به غنای این مقاله افزودند، تقدیر و تشکر می‌گردد.

مراجع

- [1] Hozarmoghadam Nasrin, Sahabi Bahram, Ahmadi Ali Mohammad, Mahmoudi Vahid. Impacts Of Globalization On Health Indicators. Strategic Studies Of Public Policy (Strategic Studies Of Globalization Journal)[Internet]. 2015;6(16 (19)):199-236. [Persian]
- [2] Golkhandan A., Rostami M. Globalization; Opportunity Or Threat For Health? (A Case Study Of Iran). Journal Of Healthcare Management (Journal Of Health System)[Internet]. 2016;7(1 (SERIAL 19)):81-95.
- [3] Ergin E, Akin B. Globalization and its Reflections for Health and Nursing. International Journal of Caring Sciences. 2017 Jan 1;10(1):607.
- [4] Rezayi F, Araghian-Mojarrad F, Sanagoo A, Jouybari L. Globalization of Nursing Profession During a New Pandemic. 3 2022; 12 (2) :1-7. [Persian]
- [5] Jones CB, Sherwood GD. The globalization of the nursing workforce: Pulling the pieces together. Nurs Outlook. 2014 Jan-Feb;62(1):59-63
- [6] Dorri S, Abedi A, Mohammadi N. Nursing education in the path of globalization: Promotion or challenge? J Educ Health Promot. 2020 Oct 30;9:269.
- [7] World Health Organization. Global strategic directions for nursing and midwifery 2021-2025. World Health Organization; 2021 Aug 30.
- [8] Rahimaghaee F, Borhani F, Baniasadi T. Globalization in nursing education: Barriers and facilitators from Iranian educators' perspective. J Educ Health Promot. 2022;11:124. [Persian]
- [9] Jahani S, Faraji O, Kazemnezhad A, et al. Effects of globalization on health and nursing systems in Iran: A policy analysis. Iran J Public Health. 2021;50 (10):2110–2121 [Persian]